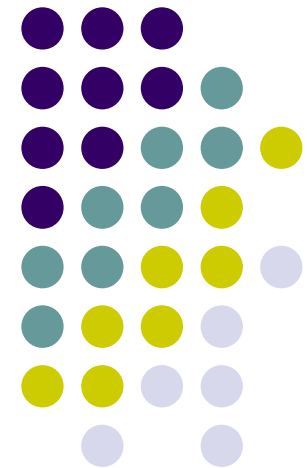

Téma 3. přednášky

**Analýza a popis pracovního
místa**

Získávání zaměstnanců

Pozvánka na 25.3.2024

MOŽNOSTI STÁŽÍ A PRÁCE V EU

25. 3. 2024 od 10:40

Budova P, učebna P200

LENKA PLÁŠKOVÁ KVAPILOVÁ

Eures Liberec

TEREZA SANJUAN

Zastoupení Evropské komise v ČR

EUROCENTRUM LIBEREC

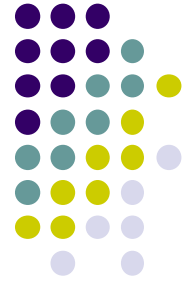

EUROPE DIRECT
Liberec

K C T U L

Na co se dnes zaměříme?

- Získávání a výběr zaměstnanců
- Adaptace
- Odměňování

K zamyšlení na úvod

Analýza pracovního místa

Analýza pracovního místa
je proces získání informací
o pracovním místě a jejich následné
vyhodnocování.

**Výsledky získané analýzou pracovního
místa jsou základem a nejlepším
zdrojem informací pro**

vytvoření POPISU PRACOVNÍHO MÍSTA.

Cíle analýzy pracovních míst

- 1/ **Vytvořit popisy pracovních míst** (např. v souvislosti se zavedením systému jakosti podle ISO ř. 9000)
- 2/ Provést analýzu u současně existujících pracovních míst s cílem posoudit **možnosti zvýšení produktivity práce**.
- 3/ Zjistit, co zaměstnanci opravdu dělají a porovnat to s tím, co by měli dělat.
- 4/ **Vznik nového pracovního místa.**
- 5/ Naplňování předpokládaných potřeb zákazníků, odběratelů a jiných zainteresovaných stran.

Pracovní místo

- místo jedince v organizaci,
- nejmenší prvek organizační struktury,
- zařazení jedince do organizační struktury,
- přiřazuje mu určitý druh úkolů a odpovědnosti, přiměřený jeho schopnostem.

Zdroje informací

- 1) **Bezprostředně nadřízení zaměstnanci** (mistři, vedoucí oddělení apod.) pro pracovní místo. Ti by měli být schopni popsat účel pracovního místa, hlavní vykonávané činnosti na pracovním místě, odpovědnosti a pravomoci zaměstnance, způsob hodnocení, bezpečnostní rizika a další důležité informace.
- 2) **Zaměstnanec pracující na daném pracovním místě.**
- 3) **Organizační schéma a dokumentace organizace** (pracovní postupy, příručky a manuály pro ovládání zařízení a strojů a další dokumenty).
- 4) Informace získané **pozorováním zaměstnanců při práci.**
- 5) Informace získané z **benchmarkingu, analýz rozvoje odvětví, technologií**, apod.
- 6) **Národní soustava povolání**

Národní soustava povolání

Národní soustava povolání

2 327 popsaných povolání a jejich specializací

[Zobrazit katalog povolání](#)

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ

Ve dnech od 01. 03. 2021 do 15. 04. 2021 je možné veřejně připomínkovat připravované karty nových povolání

[Vstoupit do veřejného připomínkování](#)

Využití pro studenty

Neztraťte se na trhu práce. Buďte připraveni na život

[Více informací](#)

Využití pro zájemce o zaměstnání

Nalezněte povolání, které můžete vykonávat a které Vás bude naplňovat

[Více informací](#)

Využití pro zaměstnavatele a personalisty

Najděte ty správné informace pro rozvoj vašich zaměstnanců

[Více informací](#)

Zdroj: www.nsp.cz

Kompetence v NSP

Odborné znalosti a dovednosti

Jsou souborem odborných požadavků (teoretických znalostí, praktických dovedností) potřebných pro výkon povolání.

Zobrazit detaily

Obecné dovednosti

Jsou souborem obecných požadavků potřebných pro výkon práce, které zcela výhradně nesouvisí s určitou profesí.

Zobrazit detaily

Měkké kompetence

Jsou souborem požadavků potřebných pro kvalitní výkon práce, které nejsou závislé na konkrétní odbornosti, ale na komplexních schopnostech člověka.

Zobrazit detaily

Klíčové kompetence

Ty kompetence, které odlišují organizaci od konkurence. Jsou společné a nezbytné pro všechny pracovník
Neváží se pouze na konkrétní pozici.

Slouží k popisu projevů chování, přispívají k hodnotám organizace:

- **Sociální kompetence** – např. týmová práce, komunikační dovednosti,
- **Kompetence ve vztahu k vlastní osobě** – např. sebereflexe, sebehodnocení
- **Kompetence v oblasti metod** – uplatnění odborných znalostí

Potřeba rozvoje kompetencí zaměstnanců

Jaké nové potřeby rozvoje zaměstnanců evidujete?

Zdroj: HR Forum, 1/2021

KOMPETEČNÍ MODEL

<https://www.youtube.com/watch?v=1ppEpxFHHAw>

Kompetenční model (KM)

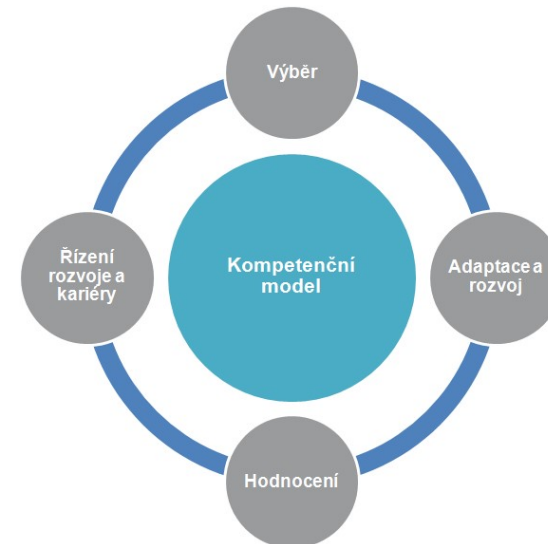
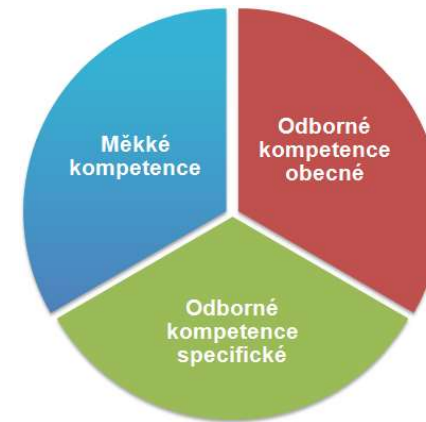
Popisuje detailně konkrétní kombinace znalostí, dovedností, dalších charakteristik osobnosti, které jsou potřebné k efektivnímu splnění úkolů v organizaci

**soustavy, mapy,
profily, seznamy kompetencí.**

Využití KM v personálních činnostech:

- výběr zaměstnanců
- adaptační proces
- řízení pracovního výkonu/hodnocení zaměstnanců
- rozvoj zaměstnanců a řízení kariéry

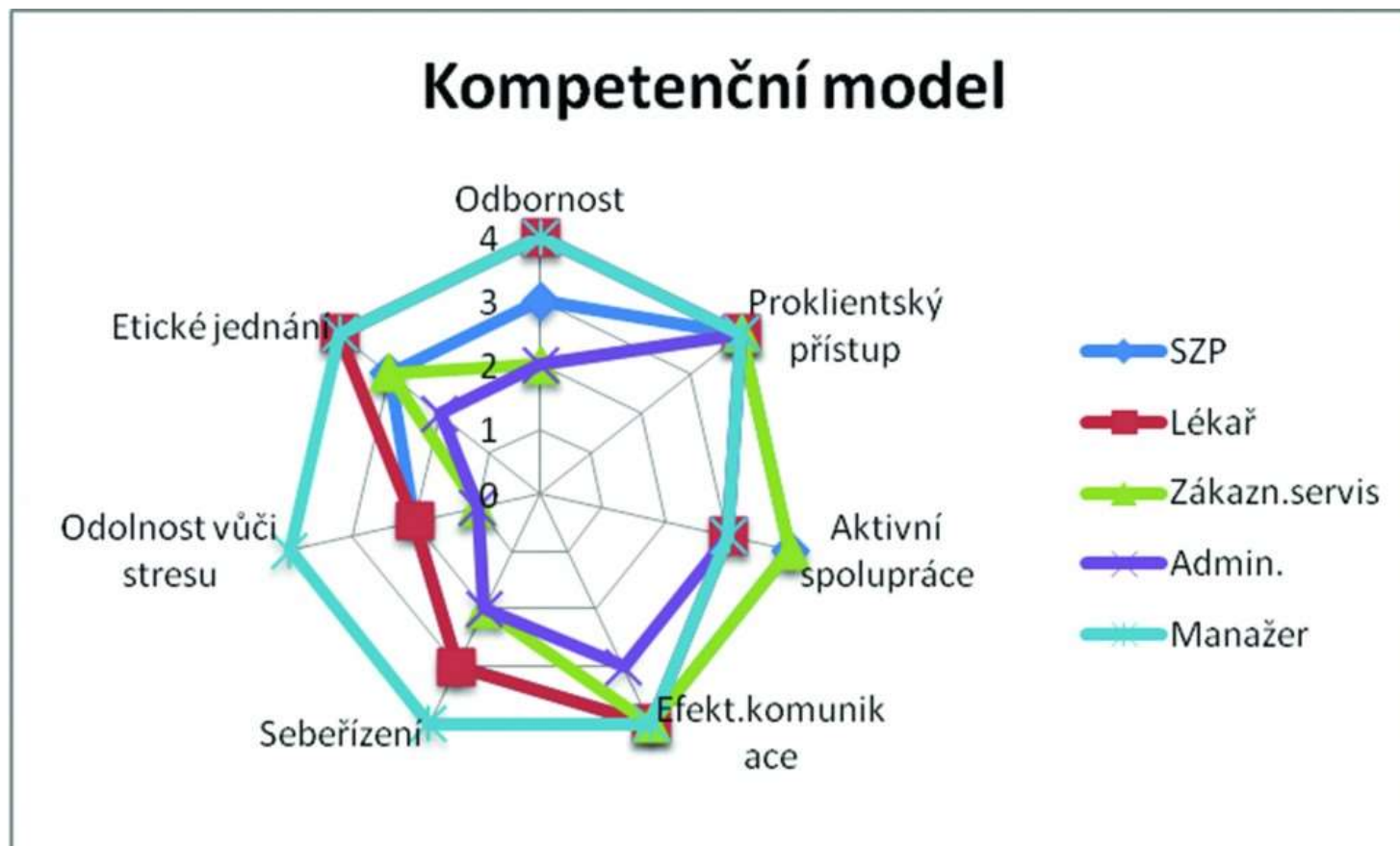

Příklad kompetenčního modelu kliniky DENT

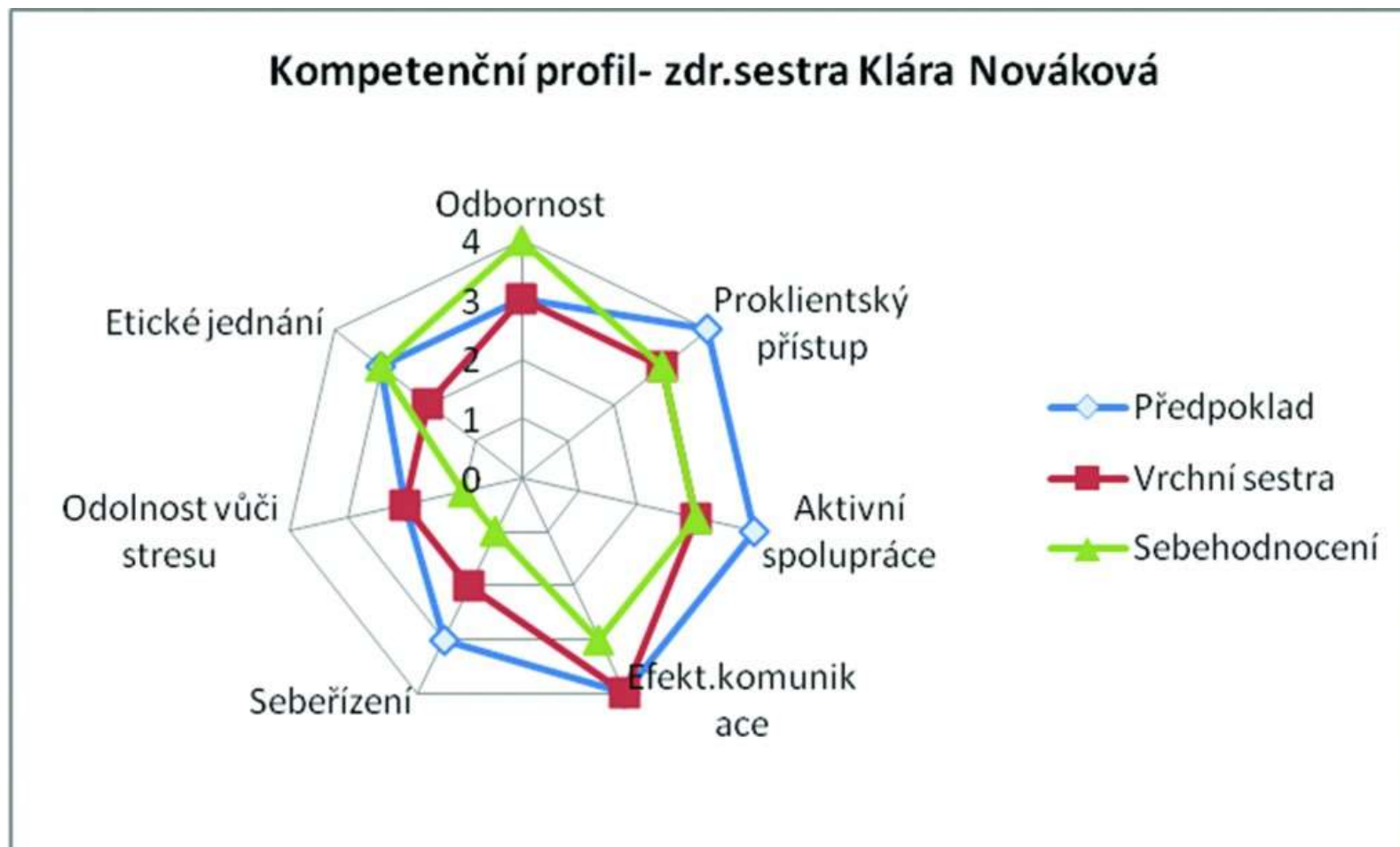

“Jaké chování/jaké kompetence od zaměstnanců očekáváme?”

Nutné, aby byly v souladu s cíli společnosti.

Příklad - výsledek kompetenčního modelu na pozici zdravotní sestry

Jak identifikovat požadované kompetence?

Metody identifikace				
Psychologické testy	Životopis	Behaviorální rozhovor	Modelové situace	Reference
Jednotlivé testy do sebe „zapadají“. Vzniká „plastický“ profil.	Rozporuplné údaje, „díry“ v CV.	Bez konkrétního vyjádření, mlží nebo naopak má v souladu slova a činy. Uvedte mi situaci, kdy jste se ocitl mezi mlýnskými kameny nebo jste musel prosadit rozhodnutí, které jste nesdílel.	Můj nejcennější neúspěch Situace se sebereflexi	Potvrzují nebo jsou v rozporu s údaji v CV

Metody zjišťování informací o pracovních místech

- A) **Pozorování** – znamená studium pracovníka při práci, zaznamenávání toho co dělá, jak to dělá a kolik času mu tato práce zabere.

- B) **Pohovor** – osoby analyzující pracovní místo s držitelem pracovního místa zpravidla probíhá na pracovišti.

- C) **Dotazníková metoda** - má značné množství variant podle toho, na jakou práci se analýza zaměřuje, či podle toho, kdo je zdrojem informací.

Metody používané k analýze pracovních míst

Funkční analýza

- univerzální metoda
- používá standardizované popisy činností, odpovědností a požadavků pracovního místa,
- vytváří obraz obsahu práce na pracovním místě
- opírá se o klasifikaci (katalog) zaměstnání obsahující základní charakteristiky práce v těchto zaměstnáních.

Metoda PAQ (Position Analysis Questionnaire)

- univerzální metoda

umožňuje porovnávat obsah práce i požadavky jednotlivých pracovních míst.

Metody používané k analýze pracovních míst - PAQ

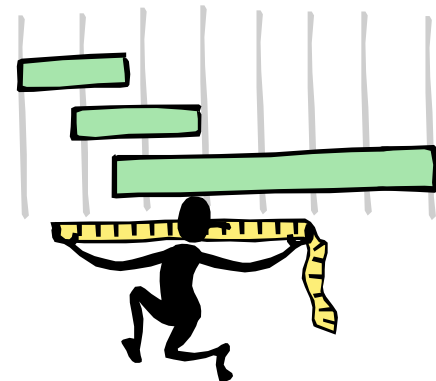
Kategorie	Popis
Informační vstupy	Jak a kde dostane pracovník informace o práci
Mentální procesy	Jak myslí, rozhoduje, plánuje a zpracovává informace
Fyzické činnosti	Činnosti, nástroje a prostředky pracovníka
Vztahy s ostatními	Nálada na pracovišti, zda jsou nucené, či přátelské
Pracovní prostředí	Sociální prostředí
Jiné souvislosti	Např. s pracovním místem

Metody používané k analýze pracovních míst

- **Metoda MPDQ** (Management Position Description Questionnaire)
  - analýza vhodná pro určitou kategorii pracovních míst.
  - Jde o vysoce strukturovaný dotazník určený speciálně pro analýzu manažerských pracovních míst.

1. plánování výrobní, marketingové a finanční strategie;
2. koordinace s ostatními útvary a pracovníky organizace;
3. vnitropodniková kontrola;
4. odpovědnost za výrobu a služby;
5. vztahy k veřejnosti a zákazníkům;
6. konzultování vyšší úrovně;
7. autonomie činnosti;
8. schvalování finančních závazků;
9. služby poskytované zaměstnancům;
10. vedení a kontrola pracovníků;
11. složitost práce a stres;
12. zvýšená finanční odpovědnost;
13. široká odpovědnost v oblasti personální práce.

Analýza pracovních míst jako podklad pro normování práce, pro vytváření a redesign pracovních míst

- Výsledky analýzy pracovních míst (APM) jsou využívány pro **normování práce**, které slouží jako podklad pro plánování budoucích potřeb pracovníků.

Normy

- stále a trvající cíle
- jejich podstata se nemusí mezi jednotlivými obdobími významně měnit
- pokud se změní hlavní úkoly nebo např. produktivita, lze je upravit

Měla by být dána přednost **kvantitativnímu vyjádření**, např. úroveň služby nebo rychlost reakce.

Budoucnost práce a vzdělávání

- <https://www.youtube.com/watch?v=w0r0LpXrFdM>
- https://www.pwc.co.uk/services/economics/insights/the-impact-of-automation-on-jobs.html?utm_campaign=sbpwc&utm_medium=site&utm_source=articletext

Získávání zaměstnanců/pracovníků

Získávání pracovníků vs. nábor pracovníků

- „nábor pracovníků“ X teorie řízení lidských zdrojů rozlišuje „nábor“ a „získávání“
- **nábor pracovníků** = zpravidla **získávání pracovníků z vnějších zdrojů**;
- **získávání pracovníků** usiluje nejen o získávání lidských zdrojů zvnějšku, ale v první řadě o **získávání lidských zdrojů z řad současných pracovníků** organizace → úsilí o hospodaření s pracovní silou, úsilí o zvyšování produktivity práce,
- na rozdíl od náboru je **získávání** také výraz **orientované**.

Získávání pracovníků (definice)

- je činnost, která má **zajistit, aby volná pracovní místa v organizaci přilákala dostatečné množství odpovídajících uchazečů o tato místa,**
- **s přiměřenými náklady,**
- **v žádoucím termínu (včas).**

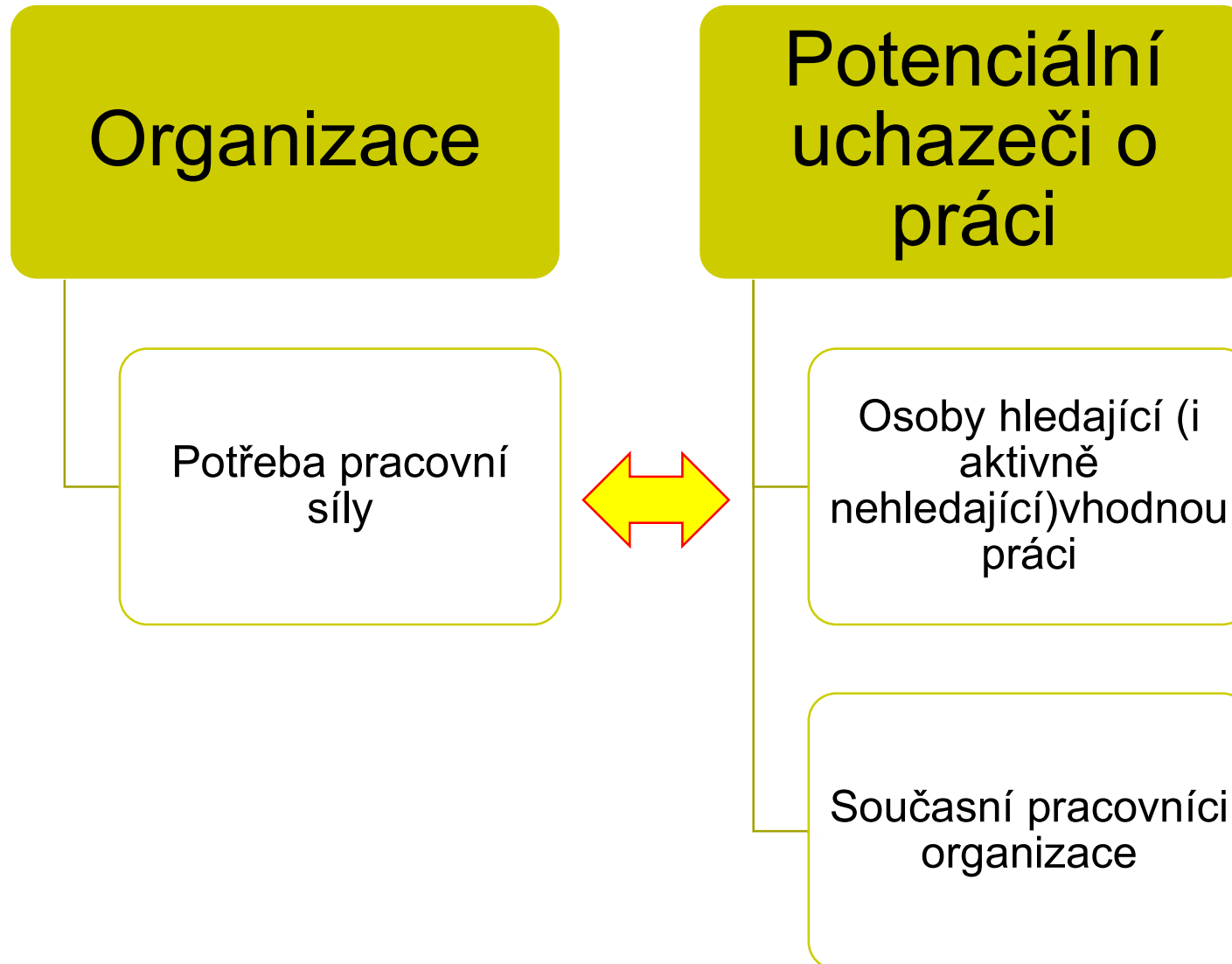
Získávání pracovníků

spočívá v:

- **rozpoznávání potřeby nových pracovníků,**
- **vyhledávání** vhodných pracovních zdrojů,
- **informování** o volných místech (i v přesvědčování vhodných jedinců o výhodnosti práce v organizaci),
- v **jednání** s uchazeči, v získávání přiměřených informací o uchazečích,
- v **organizačním a administrativním zajištění** všech těchto činností.

Účastníci procesu získávání pracovníků

Kdo je kandidát (uchazeč)?

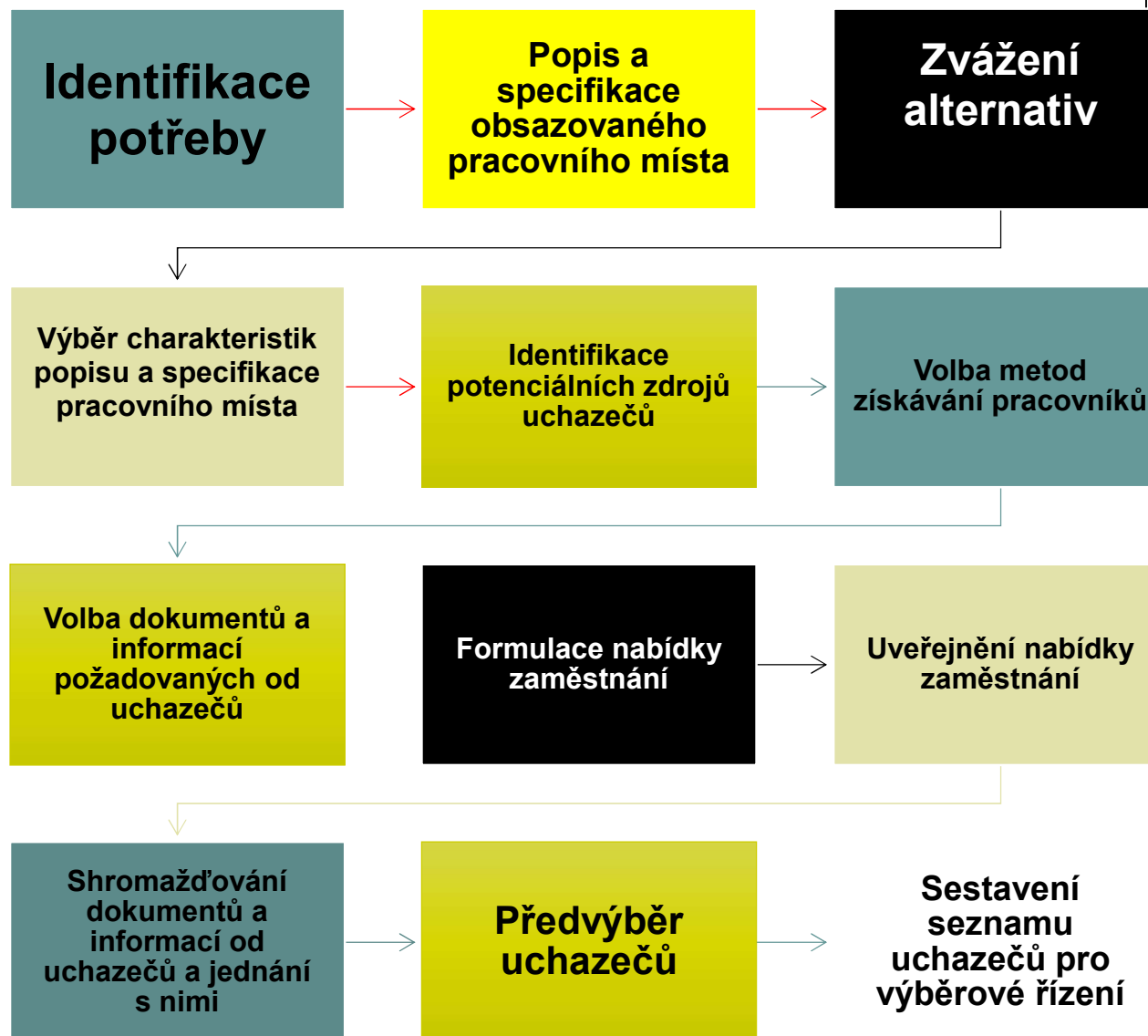
1) Jedinec, který už má praxi z předchozího zaměstnání.

Proč chce změnu?

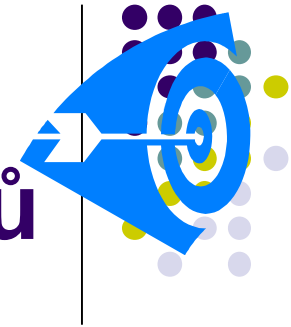
- ❑ Nespokojenost s osobní perspektivou
- ❑ Nespokojenost s nabízenou úrovní dalšího vzdělávání
- ❑ Vyšší mzda
- ❑ Potřeba dalšího rozvoje
- ❑ Mezilidské vztahy na pracovišti
- ❑ Náročná práce
- ❑ Zahraniční vlastník – odlišná firemní kultura
- ❑ Styl řízení a pracovní metody

2) Zaměstnání bude jeho prvním (absolvent).

Proces získávání pracovníků

Cíl procesu získávání pracovníků

- **zajistit takový tok informací mezi oběma těmito stranami, aby potenciální zájemci reagovali na nabídku zaměstnání;**

Odezvu na nabídku zaměstnání může ovlivnit:

- sama nabídka zaměstnání (obsah a způsob informování o volném pracovním místě)
- vnitřní podmínky organizace, ale také velmi výrazně i vnější podmínky = trh práce (organizací neovlivnitelné).

Tvorba nabídky

- Kdo ji zajišťuje?
- Většinou **personální útvar** ve spolupráci s **příslušným odborným útvarem**, které místo nabízí vychází z **POPISU PRACOVNÍHO MÍSTA** (*včetně rozhodovacích pravomocí, kompetencí*)
- **POŽADAVKY NA UCHAZEČE** (*kvalifikace, vzdělání, celková a odborná praxe, schopnosti, dovednosti, speciální oprávnění, znalost jazyků, práce s PC*).
- **NABÍDKA ZE STRANY ZAMĚSTNAVATELE** (*vhodná sada motivátorů*)

Formulace nabídky zaměstnání

- zvažovat:
obsah nabídky,
formu a umístění,
- v nabídce uvést: požadavky na pracovníka,
nabídky ze strany organizace,

Pracovní nabídka

- Název pozice,
- místo a stručný popis práce, požadavky na vzdělání, znalosti, dovednosti a vlastnosti zájemce
- dokumenty požadovaných od uchazeče
- informace jak, kde a kdy se může o pracovní místo ucházet.

Inzerát by měl být umístěn na správné místo do správného sdělovacího prostředku s nejúčinnější frekvencí.

Na co ještě bychom neměli zapomenout?

Velikost a formát inzerátu, jeho umístění na stránce

- *Kam byste inzerát umístili z hlediska pozice na stránce v tisku?*

Termín zveřejnění inzerátu

- *Co je důležité vzít v úvahu z hlediska termínu zveřejnění inzerátu?*

Kam inzerát uveřejnit?

- *Kde byste inzerát uveřejnili, jaké máte jako personalisté možnosti?*

Vnitřní podmínky

souvisejí **s konkrétním pracovním místem** i s celou organizací:

- povaha práce,
- postavení v hierarchii funkcí organizace, požadavky na pracovníka (vzdělání, kvalifikace aj.),
- rozsah povinností a odpovědnost, organizace práce a pracovní doby,
- místo vykonávané práce,
- pracovní podmínky.

Uveďte příklady

Podmínky související s organizací

Uved'te příklady

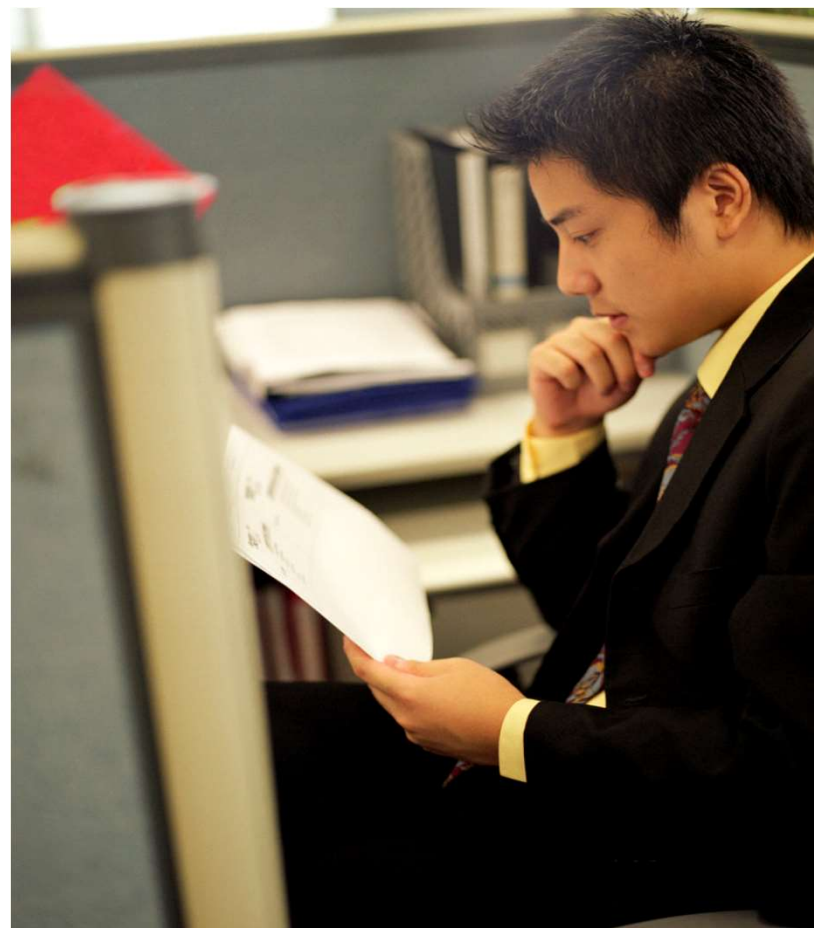
- význam organizace a její úspěšnost (hospodářské výsledky),
- prestiž a pověst organizace (serióznost ve vztahu nejen k zaměstnancům, ale i zákazníkům), (employer branding – vliv personálního marketingu),
- úroveň a spravedlnost odměňování v porovnání s ostatními organizacemi,
- úroveň péče o pracovníky v porovnání s ostatními organizacemi a všeobecné zaměstnanecké výhody,
- možnost vzdělávání nabízeného organizací a možnosti personálního rozvoje vůbec, mezilidské vztahy a sociální klima v organizaci,
- umístění organizace a životní prostředí v jejím okolí apod.,

Vnější podmínky - NELZE OVLIVNIT

- demografické podmínky,
- prostorová mobilita pracovníků,
- vývoj národního hospodářství vyúsťující do změn poměru mezi nabídkou a poptávkou po pracovní síle,
- hodnotové orientace lidí,
- profesně kvalifikační orientace,
- technologické podmínky vytvářející nová zaměstnání a modifikující či likvidující zaměstnání stará,
- politicko-legislativní podmínky aj.

Vnitřní a vnější zdroje pracovníků

Vnější zdroje pracovních sil (hlavní):

- **volné pracovní síly na trhu práce,**
- **čerství absolventi škol,**
- **zaměstnanci jiných organizací.**

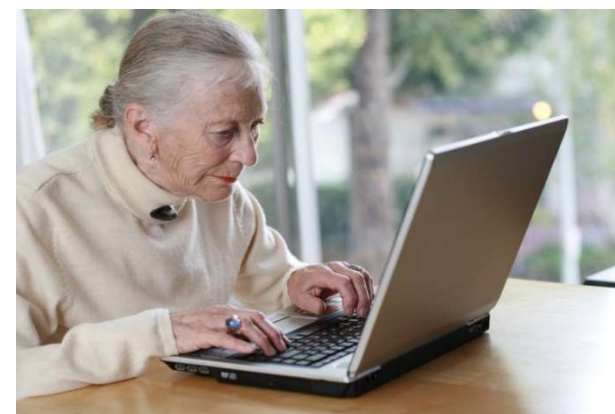

Doplňkové vnější zdroje:

- ženy v domácnosti,
- důchodci,
- studenti (v určité části dne, týdne či o prázdninách),
- pracovní zdroje v zahraničí.

Informace o trhu práce:

ČSÚ, MPSV, Trexima (ISPP, ISPV)

Behaviorální/ kompetenční rozhovor (interview)

- Pouze určitá část pohovoru, jedná se **zjišťovací rozhovor**,
- personalista se snaží **předpovědět budoucí chování kandidáta na základě jeho předchozích zkušeností**,
- Personalista se snaží získat konkrétní odpovědi na konkrétní témata.

Struktura pohovoru:

- vytvoření atmosféry,
- nonverbální komunikace,
- behaviorální otázky pro různé skupiny pracovníků,
- konkrétní otázky a odpovědi namísto hypotéz,
- metoda STAR

Kandidát by měl reagovat podle poučky **STAR** - popis konkrétní role:

- **Situation** (at the Start) = Jak to bylo na začátku?
- **Tasks** = Jednotlivé úkoly, které člověk zpracovával od začátečnické situace.
- **Action** = Činnost v rámci úkolů.
- **Result** = Co se změnilo od toho počátku?

Behaviorální rozhovor (interview)

The STAR Method

Situation

Disclose details of the specific event

Task

Explain your responsibility in that situation

Action

Describe how you accomplished the task

Result

Outline the impact of your actions

Zdroj: <https://www.kforce.com/articles/common-behavioral-interview-questions/>

Behaviorální rozhovor (interview)

- Personalista se snaží, aby kandidát **neměl příležitost** si danou situaci “přibarvit”.
- Kombinace otevřených i uzavřených otázek.
- **Nemělo by na konci chybět shrnutí personalisty** - zda bylo vše správně pochopeno (předejdeme chybám při výběru).
- Používá se u kvalifikovanějších pozic:
  - **u juniorních kandidátů** (nemají tolik pracovních zkušeností):
    - rozhovor formou hry/příběhu/motivačního nastavení pro danou věc,
  - **u seniornějších kandidátů:**
    - důraz kladen na strategii,
- Personalista se vždy snaží, aby byl kandidát tou správnou osobností do daného týmu,

Rada pro personalisty:

- Vytipujte si 3 klíčové kompetence pro danou pozici a na ty kladte behaviorální otázky.
- U různých kandidátů kladte podobné otázky, abyste mohli porovnat získané odpovědi.

Kompetence:

- Kombinace dovedností, atributů a chování přímo souvisejících s úspěšným výkonem daného povolání.

Příprava na pohovor:

- ***Dobře si přečtěte popis práce a identifikujte kompetence***, které budou klíčem k úspěchu na dané pozici.
- Připravte si příklady z minulých zkušeností, abyste prokázali vysokou úroveň vybraných schopností a dovedností.
- Zamyslete se nad svým největším pracovním úspěchem v rámci těchto klíčových kompetencí.
- Zamyslete se nad situací, kdy jste dosáhli výsledku, na který jste byli hrdí.

Během pohovoru:

- Sdílejte jasné, strukturované a relevantní příklady pomocí metody CAR
  - **Metoda CAR: Context, Action, Result**
- Pomocí formátu „já“ vysvětlete svou roli v dané situaci a konkrétní kroky, které jste podnikli.
- Udržujte oční kontakt, buďte upřímní a konkrétní; **nezobecňujte!**
- Poslouchejte pozorně otázku.
- Popište konkrétní akci a dosažené výsledky; **kvantifikujte**, pokud je to možné

Assessment Centrum (AC)

Je to **skupinová metoda výběru** (trocha spolupráce a trocha soupeření).

Během assessment centra je obvykle přítomen personalista a hodnotitelé z řad zaměstnanců firmy (často přímo šéfové týmů, do kterých se hledají nové posily).

Zadané úkoly jsou individuální i skupinové.

Assessment Centrum (AC)

Netlačte na pilu (působte aktivně, ale neskákejte ostatním do řeči).

Nesedíte v koutě (pokud máte nápad, vezměte si slovo sami).

Prostudujte si informace předem (o firmě a nabízené pozici).

Čtěte inzerát (POZOR na znalosti, dovednosti a schopnosti, které má mít ideální kandidát).

Virtuální assessment centrum

<https://www.youtube.com/watch?v=rCzfa0TOyds>